

Pięć porad od prawnika dla artystów w obecnej sytuacji

Być może to właściwy moment, aby przyrzeć się sprawom, które były odkładane na później. Nie musisz siedzieć bezradnie i czekać na koniec epidemii. W poradniku znajdziesz rozwiązania, z których możesz skorzystać już teraz!

Skorzystaj z praw, które Ci przysługują

W tzw. tarczy antykryzysowej podpisanej przez Prezydenta wprowadzone zostały prawa, które mają Ci służyć!

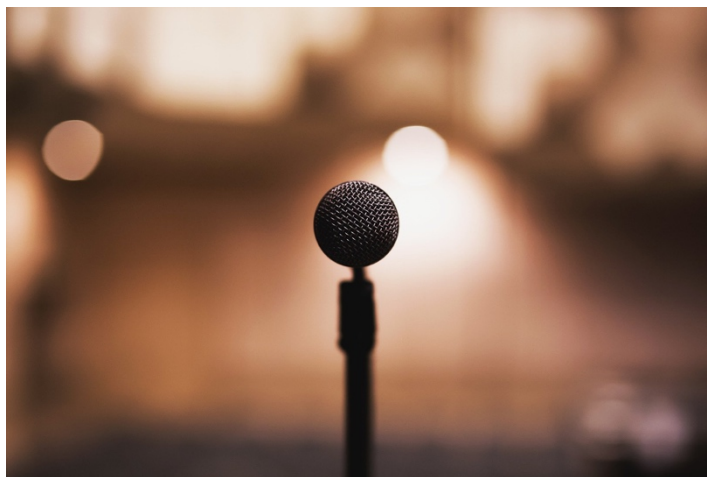
Jak można było przypuszczać już po samym projekcie, ale też trybie procedowania i coraz to nowych poprawkach ustawy – będzie to akt nieczytelny.

I tak niestety się stało. Dokument ten ma prawie 200 stron. Jakby tego było mało w dokumencie przewidziano mnóstwo odwołań do innych aktów prawnych. A to niestety nie ułatwia pracy. Wielu prawników próbuje rozczytywać ten dokument wypisując opasłe tomy wyjaśnień, choć niewiele z tego wynika.

W ramach praw wynikających z powyższej ustawy artystów może zainteresować:

- a. prawo do uzyskania rekompensaty części wynagrodzenia;
- b. prawo do ulgi w opłacaniu składek ZUS;
- c. prawo do uzyskania wynagrodzenia z tytułu przestoju d. prawo przedłużenia wiz.

Jako, że ustawa ta przewiduje wiele wymogów dla skorzystania z powyższych praw, na potrzeby niniejszego poradnika nie byłoby możliwe przedstawienie wszystkich możliwości. Dlatego jeżeli jesteś tym zainteresowany, skontaktuj się z nami. Gwarantujemy bezpłatną konsultację.

Doprowadź do wyjaśnienia sytuacji

Być może w ostatnim czasie Ty lub członek Twojego zespołu rozstał się z wydawcą/producentem/managerem? A może rozwiązany został kontrakt reklamowy?

W takich sytuacjach bardzo często okazuje się, że wiele ważnych kwestii nie zostało wyjaśnionych.

Dlatego w każdej z powyższych sytuacji bardzo istotne może okazać się:

- a. weryfikacja sytuacji/ustalenie dalszych możliwości działań artysty
- b. negocjowanie poprawek/zmian do porozumienia
- c. stworzenie alternatywnych możliwości dalszych działań, aby nie narażać się na problem

Z doświadczenia wiemy także, że wielu aktywnych artystów odkłada na później:

- a. zawarcie umowy współautorskiej
- b. dokonania stosownych zgłoszeń do OZZ np. ZAIKS, STOART itp.
- c. zawarcie umowy wewnętrzzespołowej regulującej wzajemne prawa i obowiązki – a przecież można śmiało powiedzieć, że wiele sporów, które musieliśmy rozwiązywać nie powstałoby w ogóle lub miałyby z gołą mniejsze skutki, gdyby ten dokument został przygotowany lub został przygotowany w sposób właściwy
- d. zawarcie umowy managerskiej regulującej wzajemne uprawnienia - podobnie jak wyżej dokument ten jest niezwykle ważny
- e. przygotowanie właściwej umowy koncertowej – uwzględniającej m.in. korzystne rozwiązania podatkowe, zabezpieczenia płatności czy choćby wymagania techniczne
- f. rejestrację nazwy zespołu lub grafiki jako znaku towarowego – a przecież oprócz bezpieczeństwa taka rejestracja daje duże korzyści.

Odkładanie tych kwestii na później nie jest dobrym rozwiązaniem. Niestety ilość sporów w branży muzycznej stale rośnie. Natomiast pomimo wzrostu świadomości społecznej nadal kwestie prawne nie są właściwie zabezpieczane. Nie wierzysz? Oddział Zamknięty, De Mono, Papa Dance, Pectus, Piersi, Kat, Kombi, Alibabki, Czerwone Gitary czy Kapela Czerniakowska - to tylko niektóre zespoły, które toczyły spór o nazwę. Więcej o tym przeczytasz w artykule na stronie Prawo.pl, w którym Jacek Miłaszewski skomentował aspekty prawne sporów związanych z prawem do nazwy.

Notorycznie artyści (ale uwaga - nawet wydawcy czy producenci) stosują wzory dokumentów, które krążą po sieci. Oczywiście dokumenty te najczęściej nie chronią przed niebezpieczeństwem. Dokumenty te często były przygotowywane przez osoby, które nie mają wiedzy i doświadczenia prawniczego. Co więcej – można powiedzieć, że stosowanie niewłaściwych dokumentów często pogarsza sprawę, bowiem dokumenty te odbiegają od panujących w ramach praktyki muzycznej realiów.

Innym zagadnieniem, które bardzo interesuje muzyków jest Youtube i dystrybucja cyfrowa.

W ramach Youtube do najczęściej odkładanych na później ważnych kwestii należą:

1. możliwość blokowania treści i inne zagrożenia + zabezpieczenia
2. przejęcie kanału/konta
3. relacja dwóch kanałów/kont względem siebie
4. zabezpieczenie przed utratą kanału
5. ustalenia wzajemnych praw z innymi podmiotami np. VEVO

Analogicznie przy dystrybucji cyfrowej artyści zastanawiają się nad:

1. przejęciem kanału/konta
2. tworzeniem nowego kanału/konta
3. relacją tych kanałów/kont względem siebie
4. możliwością blokowania treści, a także innych zagrożeń oraz zabezpieczeń

Być może to właściwy czas, aby powrócić do nurtujących Cię kwestii. Dlatego nie czekaj i doprowadź do wyjaśnienia sytuacji!

Zoptymalizuj i przygotuj się do startu na wyższym poziomie

W ramach szkoleń prowadzonych w 2019 r. często poruszałem kwestie organizowania działalności, w tym planowania podatkowego w działalności muzycznej. Niestety jak się okazuje, nadal jest to temat mało znany artystom i ich managerom.

Podczas szkoleń padało dużo pytań, np. dotyczących korzyści finansowych płynących z rejestracji nazwy zespołu jako znaku towarowego. Pokazuje to, że wiele osób nie zdaje sobie sprawy z korzyści płynących z dobrze zorganizowanej pod względem prawnym rejestracji działalności muzycznej. Osoby te częstokroć koncertując w różnych krajach Unii Europejskiej nie dopełniają wszelkich formalności narażając się na niepotrzebne ryzyko.

Ponadto wielu artystów a nawet managerów nie do końca poprawnie prowadzi księgowość zespołu. Wielokrotnie zdarzają się błędy wrozliczeniach kosztów oraz

obliczania należnego podatku. Pomimo tego, iż jest to możliwe, niewielu artystów czy zespołów korzysta z możliwości korzystnego rozliczania podatków, w tym PIT oraz VAT. Od lat powtarzane są hasła, że działalność muzyczna jest zwolniona z podatku VAT. Oczywiście to prawda, ale tylko po części. Bo przykładowo – rezygnacja ze zwolnienia może okazać się w sytuacji wielu artystów czy zespołów bardzo korzystna.

Dlatego warto wykorzystać czas, który zyskała branża muzyczna wobec aktualnej sytuacji oraz zadbać o optymalizację działalności. Czy może być lepsza rada niż - przygotuj się do startu na wyższym poziomie!

Walcz o swoje prawa

Organizator koncertu Ci nie zapłacił? A może ktoś wykorzystał Twoje prawa niezgodnie z Twoją wolą? Być może to najlepszy moment, by zastanowić się nad tym, co możesz uzyskać.

Jako, że wielokrotnie reprezentowaliśmy artystów w sporach dotyczących praw autorskich, praw wykonawczych czy producenckich wiemy, że może wydawać się to skomplikowane. Co więcej nawet dla prawników, którzy nie specjalizują się w prawie muzycznym – prowadzenie procesu artysty nie jest wymarzoną sprawą.

Jednakże wiedz, że prawo działa, a sądy wydają wyroki zasądzające odszkodowania i zadośćuczynienia opiewające na dziesiątki a nawet i setki tysięcy złotych. Ten kto walczy o swoje prawa może dużo zyskać!

A może warto zastanowić się i doprowadzić do zmiany umowy, która nie może zostać zrealizowana albo w obecnej sytuacji stała się nieopłacalna?

Pamiętaj – ze względu na aktualną sytuację możliwe jest renegotjowanie umów z powołaniem na tzw. klauzulę *rebus sic stantibus*.

To śmieszne prawda? Tak mówią tylko prawnicy, którzy chcą polechtać swoje ego, ale zapamiętaj ten zwrot i sprawdź w internecie ile osób o tym pisze. Oczywiście nie wgłębiaj się w szczegóły. Jestem w stanie założyć się, że zdecydowana większość tego, co przeczytasz będzie nieprzydatna.

Jeżeli masz wątpliwości lepiej skontaktuj się z nami a otrzymasz bezpłatną konsultację Twojej sprawy.

Nie chcesz czekać? Twórz, produkuj i koncertuj już teraz. Ale nie a vista...

Pamiętaj, że rząd wobec panującej sytuacji wprowadził znaczne obostrzenia. Obowiązująca obecnie regulacja prawna będzie więc z reguły uniemożliwiać wspólną aktywność w tym samym miejscu. Wiele rzeczy można zrobić jednak zdalnie.

W przypadku nagrań i produkcji zadbaj m.in. o właściwe:

a. umowy z producentami/właścicielami studiów nagraniowych

Czy wiesz, do kogo należą prawa do nagrania? Bez odpowiednich umów może okazać się, że nagranie w którego stworzenie włożyłeś dużo wysiłku, nie należy do Ciebie. Spotykaliśmy się z sytuacjami, w których konieczne było z tego powodu ponowne nagrywanie tego samego materiału albo w których nagrania były wbrew woli artystów usuwane z internetu. Przed takimi zagrożeniami można łatwo się uchronić regulując prawidłowo kwestię praw do nagrań, najlepiej jeszcze przed ich rozpoczęciem. Ustalenia ustne czy mailowe mogą okazać się nieskuteczne, gdyż w wielu przypadkach prawo wymaga sporządzenia pisemnej umowy.

b. umowy współautorskie

Początki wspólnej pracy nad piosenką to najczęściej entuzjazm i radość tworzenia. Jeżeli jednak piosenka powstaje nie tylko dla samej satysfakcji, lecz ma dotrzeć do publiczności, artystów czeka szereg trudnych decyzji. Gdzie wydać piosenkę? Czy zgodzić się na udostępnienie jej w reklamie? Jak właściwie mają być dzielone tantiemy? Nie pozwól, by te pytania doprowadziły w przyszłości do konfliktów. Zabezpiecz swoje prawa odpowiednią umową.

c. umowy na featuring

Gościnne występy to często spotkanie dwóch różnych światów, nie tylko w sensie artystycznym. Jeśli artyści współpracują z różnymi wydawcami i managementami, może to być także starcie między odmiennymi wizjami współpracy i standardami dotyczącymi zabezpieczania własnych praw,

prowadzenia promocji itd. Brak odpowiedniej umowy może skutkować między innymi zablokowaniem nagrania w internecie.

W przypadku organizowania koncertów on-line zadbaj o właściwe:

a. umowy z artystami

Organizacja koncertu on-line niekoniecznie jest prostszym przedsięwzięciem niż organizacja tradycyjnego koncertu. Od strony prawnej jest to często dużo bardziej złożone wyzwanie. Koncert on-line wiąże się z rejestracją materiału audio-wideo, który będzie mieć swojego właściciela. Kto nim będzie, co i przez jaki czas będzie mógł później robić z tym nagraniem? Jeśli nie potrafisz bez wahania odpowiedzieć na te pytania, to najlepiej świadczy o tym, że wsparcie prawnika będzie Tobie potrzebne.

b. zabezpieczenie materiałów

Z perspektywy artysty warto zadbać o to, aby wykorzystanie materiału z koncertu nastąpiło wyłącznie w uzgodnionym zakresie (możliwość retransmisji, możliwość wydania na nośnikach).

Ponadto warto mieć kontrolę nad promocją (częstotliwość i czas trwania, wykorzystanie materiałów promocyjnych po transmisji, sposób łączenia artysty ze sponsorem koncertu).

c. umowy z ekipami technicznymi

Podobnie jak w przypadku tradycyjnych koncertów, nie ma dobrego występu bez sprawnej pracy ekip technicznych. W aktualnej sytuacji pojawia się w dodatku szereg specyficznych zagadnień związanych z zachowaniem standardów bezpieczeństwa przy pracach nad koncertami oraz przestrzeganiem przepisów prawa wydanych w związku z epidemią. Tych kwestii nie przewidują oczywiście teksty umów przygotowanych w normalnych czasach.

d. umowy ze sponsorami

Znalezienie sponsora to jedna sprawa, ale prawdziwą sztuką jest takie uregulowanie współpracy z nim, aby korzyści dla sponsora nie kolidowały z interesami artystów i artystycznym przekazem projektu. Prawnik znający realia branży może pomóc nie tylko w przygotowaniu umowy, ale także w wynegocjowaniu odpowiednich warunków współpracy. Dopilnuje również

kwestii podatkowych, które o których nie wolno zapominać w kontekście sponsoringu.

e. dopełnienie formalności z OZZ

Tak jak w przypadku koncertów tradycyjnych, organizator koncertu on-line nie może zaniedbać obowiązku załatwienia formalności z organizacjami zbiorowego zarządzania (m. in. ZAiKS). Sposób załatwienia tych formalności może się różnić w zależności od sposobu transmisji koncertu, a także planów dotyczących późniejszego wykorzystania nagranych materiałów.

Więcej o formalnościach związanych z organizowaniem koncertu online możesz przeczytać w artykule: **Koncerty online – jakie formalności i opłaty?**

<https://musicodex.pl/koncerty-online-jakie-formalnosci-i-oplaty/>

Marcin Barański
radca prawny

Jacek Miłaszewski
radca prawny

Wobec aktualnej sytuacji chcemy pomóc przedstawicielom branży muzycznej. Dlatego całkowicie bezpłatnie dokonamy konsultacji powyższych tematów.

Nie czekaj! Skontaktuj się z nami!

Serdecznie zapraszamy także do zapisania się do naszego newslettera! Wystarczy, że na stronie www.musicodex.pl podasz adres e-mail, a gwarantujemy, że otrzymasz bezpłatną informację o najnowszych artykułach! Zero spamu!